

Huvudman

Möndals kommun
kontakt@molndal.se

Ärendet

Tematisk tillsyn om betygssättning genom provning efter lovskola i årskurs 9 i grundskolans lovskola placerad vid Almåsskolan i Möndals kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Möndals kommun att senast den **16 januari 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende organisering av lovskola, betygskatalog och slutbetyg. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Möndals kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Möndals kommun ska vidta följande åtgärder

Organisering av lovskola

1. Huvudmannen ska bestämma vid vilken skolenhet som lovskolan anordnas (10 kap. 23 e § skollagen).

Betygskatalog

1. Se till att alla beslut om betyg dokumenteras i en betygskatalog i enlighet med författningarnas krav. Det innebär att den eller de lärare som har beslutat om ett betyg ska datera uppgiften om betyg i betygskatalogen och

förse uppgiften med sin egenhändiga signatur. Det innebär även att om eleven har ett betyg i ämnet sedan tidigare ska såväl det gamla som det nya betyget framgå av betygs katalogen. Huvudmannen ska skriftligt redovisa vilka åtgärder som har vidtagits för detta ändamål (6 kap. 10 § skolförordningen [2011:185] och 6, 7 och 9 § Skolverkets föreskrifter [SKOLFS 2011:123] om betygs katalog).

Slutbetyg

1. Se till att slutbetyg som utfärdas efter lovskolan innehåller korrekt datum för utfärdande. Huvudmannen ska skriftligt redovisa vilka åtgärder som vidtagits för detta ändamål (6 kap. 21 § skolförordningen och 6 § Skolverkets föreskrifter [SKOLFS 2011:157] om utformningen av slutbetyg i grundskolan, anpassade grundskolan och specialskolan).

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser att eleverna erbjuds att genomgå provning i anslutning till avslutad lovskola, vem som beslutar om betyg samt att lärare gör en sammantagning bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygs kriterier som gäller för ämnet.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till dokument.goteborg@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr **2025:4826**) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har genomfört en tillsyn av lovskolan i grundskolan i Mölndals kommun inom ramen för en tematisk tillsyn om betygssättning genom provning efter lovskola. Lovskolan är en central lovskola som tar emot elever från samtliga kommunens grundskolor. Lovskolan bedrivs i Almåsskolans lokaler.

Syftet med tillsynen är att Skolinspektionen ska granska huruvida regleringen kring provning efter lovskolan i årskurs 9 efterlevs. I tillsynen ingår att granska genomförandet av provning och betygssättning. I tillsynen har brist uppmärksamats som inte ingår i ovan nämnda tillsynsram, i beslutet benämnd "organisering av lovskola".

Tillsynen har genomförts genom besök i lovskolan den 19 juni 2025 och intervjuer med lärare och rektor den 15 augusti 2025. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat betygsdokumentation, slutbetyg och en lärarförteckning. Huvudmannen har även inkommit med kompletterande

information avseende betygskataloger samt slutbetyg den 13 augusti 2025. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Föreläggande

Organisering av lovskola

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av information från huvudmannen inför tillsynen framkommer att Mölndals kommun anordnar en central lovskola som bedrivs i lokalerna på Almåsskolan, vilken tar emot elever från samtliga kommunala grundskolor i kommunen. Rektorn för lovskolan är vid tidpunkten för tillsynen tillförordnad verksamhetschef, i vilket även uppdraget att vara rektor för lovskolan ingår. I intervju med rektorn för lovskolan uppges att huvudmannen inte har bestämt att lovskolan ska tillhöra någon skolenhet samt att lovskolan inte är kopplad till skolenheten Almåsskolan utöver att de använder skolans lokaler.

Rättslig reglering

Huvudmannen bestämmer vid vilken skolenhet som lovskola ska anordnas (10 kap. 23 e § skollagen).

Av förarbetena framgår att huvudmän måste få de praktiska förutsättningarna som krävs för att anordna lovskola. Det kan exempelvis vara nödvändigt för en huvudman att samla lovskolans elever till någon eller några av huvudmannens skolenheter, för att på så sätt få en rimlig utformning av undervisningsgrupperna och även få tillgång till behöriga lärare. Regeringen delar utredningens bedömning att bestämmelsen om att en elev enligt huvudregeln ska placeras på en kommuns skolenhet utifrån vårdnadshavarens önskemål, inte bör utgöra ett hinder mot att en kommun samlar lovskolans elever vid någon eller några av kommunens skolenheter. (Prop. 2016/17:156, s. 36.)

I förarbetena framgår att bestämmelsen i 10 kap. 23 e § skollagen reglerar huvudmannens rätt att avgöra vid vilken eller vilka skolenheter som lovskolan ska anordnas. Vidare framgår att den ger en huvudman rätt att samla lovskolans elever vid en viss skolenhet och på så sätt se till att undervisningsgrupperna får en lämplig utformning. Det finns således möjlighet för huvudmannen att utforma

undervisningsgrupperna utifrån exempelvis vilka behov eleverna har eller vilka ämnen som eleverna behöver undervisning i. Möjligheten att bedriva lovskola vid någon eller några skolenheter förbättrar även förutsättningarna att rekrytera behöriga lärare. (Prop. 2016/17:156, s. 62.)

Vidare framgår att om en kommunal huvudman samlar lovskolans elever till någon eller några av huvudmannens skolenheter, är det rektorn på den skolenhet där lovskolan bedrivs som också har rektorsansvaret. (Prop. 2016/17:156, s. 42.)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Mölndals kommuns verksamhet inte uppfyller författningarnas krav avseende att huvudmannen ska bestämma vid vilken skolenhet som lovskola ska anordnas. Utredningen visar att lovskolan i Mölndals kommun inte tillhör en specifik skolenhet. Lovskolan är visserligen placerad vid en av kommunens grundskoleenheter men har enligt huvudmannen ingen koppling till denna skolenhet, och skolenhetens rektor är inte heller ansvarig rektor för lovskolan. Ett grundläggande krav när det gäller organiseringen av lovskola är att lovskolan bedrivs vid en skolenhet. Av författningarna framgår att huvudmannen ska bestämma vid vilken skolenhet som lovskola ska anordnas. Av förarbetena framgår att huvudmannen har rätt att samla lovskolans elever vid en viss skolenhet. Även om en huvudman väljer att bedriva en central lovskola ska lovskolan alltså tillhöra en viss skolenhet, och det är i dessa fall rektorn på den skolenheten där lovskolan bedrivs som också har rektorsansvaret. Denna rektor ansvarar för att betygen efter provning förs in i betygskatalogen på den skolenhet där lovskolan bedrivs och det är den rektor som ska utfärda nya slutbetyg efter provning. Att huvudmannen i detta fall inte har bestämt vilken skolenhet som lovskolan tillhör medför därför även en otydlighet när det gäller rektorsansvaret, oklarheter om vilken betygskatalog som elevernas betyg efter provning ska föras in i samt vilken rektor som ska utfärda elevernas nya slutbetyg. Se vidare under avsnitt *Betygskatalog och slutbetyg* nedan.

Betygskatalog och slutbetyg

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Betygskatalog

Skolinspektionen har i tillsynen begärt att få ta del av de betygskataloger som elevernas betyg efter provning i lovskolan förts in i. Huvudmannen har inte inkommit med några betygskataloger utan med dokument som benämns "Betyg – Lovskolan 2025". I dokumentet har undervisande lärare dokumenterat elevernas betyg efter provning. Rektor berättar att elevernas betyg inte har förts in i någon betygskatalog utan att det ska göras i samband med skolstart i augusti. Huvudmannens representant uppger i en komplettering att en administratör har fört in elevernas nya betyg i kommunens administrativa system samt i det digitala verksamhetssystem som hanterar gymnasieantagningen. Både huvudmannens representant och rektor för lovskolan uppger att elevernas betyg efter provning i

lovskolan kommer att föras in som en ändring i befintlig betygskatalog vid den grundskola där eleven har slutfört sin skolplikt.

Slutbetyg

Skolinspektionen har i tillsynen tagit del av de slutbetyg som utfärdats för de elever som fått betyg efter provning i lovskolan. I slutbetygen, som har undertecknats av lovskolans rektor, anges att slutbetygen har utfärdats den 12 juni 2025. Detta är innan lovskolan påbörjades. Rektorn för lovskolan uppger att datumen på elevernas nya slutbetyg är samma som på deras tidigare slutbetyg samt att korrekt datum inte har kunnat anges på grund av ett tekniskt problem.

Rättslig reglering

Beslut om betyg ska dokumenteras i en betygskatalog. Rektorn ansvarar för att betygskatalogen förs (6 kap. 10 § skolförordningen).

För en elev som har skolplikt ska slutbetyg utfärdas när skolplikten upphör. En sådan elev som därefter har slutfört den högsta årskursen har rätt att få ett nytt slutbetyg. För en elev som inte har skolplikt ska slutbetyg utfärdas när eleven har slutfört den högsta årskursen (6 kap. 14 § skolförordningen).

Den som redan har slutbetyg har efter provning i ett eller flera ämnen rätt att få ett nytt slutbetyg (6 kap. 21 § skolförordningen).

Av Skolverkets föreskrifter om betygskatalog framgår bland annat att beslut om betyg ska föras in i betygskatalogen dels i slutet av varje termin då betyg ska beslutas, dels i anslutning till att ett ämne har avslutats. Den som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med sin egenhändiga signatur. Förs betygskatalogen elektroniskt får uppgiften istället signeras med en sådan avancerad elektronisk signatur som avses i 2 § lagen (2000:832) om kvalificerade elektroniska signaturer (6 § och 7 § Skolverkets föreskrifter (SKOLFS:2011:123) om betygskatalog).

En betygskatalog i grundskolan ska innehålla ämnets namn och elevens betyg i respektive ämne. Ett betyg efter provning ska framgå av betygskatalogen. Om eleven har ett betyg i ämnet sedan tidigare ska såväl det gamla som det nya betyget framgå. Beslut om att inte sätta betyg ska enligt 6 kap. 19 § skolförordningen (2011:185) i grundskolan, sameskolan och specialskolan markeras med ett horisontellt streck. Dessutom ska betygskatalogen innehålla uppgift om att ett avgångsintyg har utfärdats, enligt 6 kap. 17 § skolförordningen (9 § Skolverkets föreskrifter om betygskatalog).

Av Skolverkets föreskrifter om utformningen av slutbetyg i grundskolan, anpassade grundskolan och specialskolan framgår att ett slutbetyg i dokumenthuvudet bland annat ska innehålla uppgift om datum för utfärdande. (6 § Skolverkets föreskrifter om utformningen av slutbetyg i grundskolan, anpassade grundskolan och specialskolan).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Mölndals kommuns verksamhet inte uppfyller författningarnas krav avseende att betyg ska dokumenteras i en betygskatalog. Utredningen visar att elevernas betyg efter provning inte har dokumenterats i en betygskatalog.

Utredningen visar att slutbetyg visserligen har utfärdats för de elever som fått betyg i lovskolan. Dock är datumet för slutbetygens utfärdande felaktigt eftersom det anger samma datum som elevernas tidigare slutbetyg., vilket är en brist.

Skolinspektionen har ovan i detta beslut (se avsnitt *Organisering av lovskola*) bedömt att huvudmannen inte har bestämt vid vilken skolenhet som lovskola ska anordnas. Av detta följer att det inte heller är möjligt att avgöra i vilken betygskatalog som elevernas betyg ska föras in i samt vilken rektor som ska utfärda slutbetygen. Skolinspektionen har därmed inte bedömt denna hantering i detta beslut.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Mölndals kommuns verksamhet vid lovskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller att huvudmannen bestämmer vid vilken skolenhet som lovskolan ska anordnas, dokumentation i betygskatalog samt slutbetyg. Det finns därför skäl att förelägga Mölndals kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Provning och betygssättning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Genomförande av provning

Av dokumentation som Skolinspektionen tagit del av från huvudmannen inför tillsynen samt i intervjuer framgår att lovskolan i Mölndals kommun genomförs under perioden 13 – 26 juni 2025. Lärare och rektor för lovskolan berättar i intervju att samtliga elever som deltog i lovskolan har erbjudits att genomföra en provning. Provningarna i de olika ämnena genomfördes under tiden för lovskolan, med fokus på den senare delen.

Betygsättning

Av den inlämnade lärarförteckningen som Skolinspektionen tagit del av från huvudmannen inför tillsynen framgår att samtliga lärare som undervisat i lovskolan har lärarlegitimation och behörighet att undervisa i aktuella ämnen. I intervjuer med både lärare och rektorn för lovskolan uppges att lärarna har beslutat om betyg i de ämnen som de undervisat samt genomfört provning i.

Lärare beskriver i intervju hur provningen i lovskolan omfattar samtliga betygsriterier i det aktuella ämnet och att eleverna ges möjlighet att nå samtliga betygssteg. Detta framgår även i de rutiner från huvudmannen som Skolinspektionen tagit del av. I samtliga ämnen som erbjudits i lovskolan har hela eller delar av nationella prov använts i provningen. Lärare ger också exempel på både muntliga och skriftliga moment som har ingått i provningen samt uppger att eleverna har kunnat uppnå samtliga betygsnivåer i provningen.

Rättslig reglering

Den som vill ha betyg från grundskolan har rätt att genomgå provning för betyg. Denna kan avse hela utbildningen i grundskolan eller ett eller flera ämnen som ingår i utbildningen. Detta gäller även den som tidigare har fått betyg i ett avslutat ämne eller slutbetyg från grundskolan. Den som har fått undervisning i lovskola enligt 23 b § andra stycket ska av huvudmannen erbjudas att i anslutning till lovskolan genomgå provning för betyg i de ämnen undervisningen i lovskolan har avsett. Bestämmelserna om betygssättning i detta kapitel och i 3 kap. ska i tillämpliga delar gälla i fråga om provningen (10 kap. 23 § skollagen 2010:800).

Av 10 kap. 23 b § skollagen andra stycket framgår bland annat att en huvudman också ska, om inte annat följer av fjärde stycket, erbjuda lovskola till elever som har avslutat årskurs 9 utan att ha uppnått behörighet till ett nationellt program i gymnasieskolan. Vidare framgår att lovskolan ska anordnas i juni samma år som eleven slutat årskurs 9.

Betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn (3 kap. 16 § första och andra styckena skollagen).

När betyg sätts efter det att ett ämne har avslutats ska läraren göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygsriterier som gäller för ämnet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Samtliga kriterier för betyget E ska dock vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg (10 kap. 20 § första stycket skollagen).

Betyget uttrycker i vilken utsträckning den enskilda eleven har uppfyllt de nationella betygsriterier som finns för respektive ämne. Som stöd för

betygssättningen finns ämnesspecifika betygskriterier för olika betygssteg. Läraren ska vid betygssättningen göra en allsidig bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de nationella betygskriterierna (Lgr 22, 2.7 Bedömning och betyg).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att huvudmannen uppfyller författningarnas krav inom dessa områden. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av utredaren Christian Floer.

Utredaren Madeleine Olofsson har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Ingrid Jerkeman och regionjurist Ellen Delby Susic medverkat.